Масса я мехкашкара пролетарей, вІашаГІкхеТа!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советсеи Сонца Коммунистически парте Нохч-ГІалГІай обоман Нохч-ГІалГІаЙ АССР Лаьхьенарча Советан Министрий Советан орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ
1928 ШЕРА ДИЖ

№ 52 (4377). ЕРА, 4 цай, 1967 шера. Мах 2 нах.

СОВЕТСКИ КЕПАЙОАЗОН ДИ

Ткъа шерра-шера 5-ча мае советски лаьхьо а дуьйен прогрессивни общественноьсо а лелор кепайоазон Ди. 1912-ча шера майн беттан 5-ча дийнахь «Правда» ц1ера большевистски газета хьалхара номер арадаьр белгалдеокхаьш оттаьл да ши дезделгаш.

Советски кепайоазуьр дуьхьаьнна да Коммунистически парте туьрлаьрчу историйн, паччахьа Іаьдин хьалхаьнан аьлинкхар дуьхьа, болдой класс кепьаьхьаьрн хьалхаьрчу хьаьл оттаьлрен дуьхьа, социализм оттаьр дуьхьа, лаьттан тІа дерзор сийрзалца, иттарг нийсаьр йолу общество — коммунизм кепьаьхьаьр дуьхьа ший Дахьен хьалхаьрчаьнгаьн лоттабечча революцийн кьонсаьмца.

Сийлахь Іокхучча Октябрьскан социалистически революцийн 50 ду дерзор кайдуьйнуш, ваьха политически а хьалхаьрна а хьаьнар ц1аьхьа тІа хиннарча тайпара Іоагі1а лаьхьленчаьнна хьаьл белгалдаьлйеч уьх шера кепайоазон Ди. КПСС XXIII съезда решенин вахаре кхоачанчьо хоьчкан кьоьстаьдеш, цхьа ший тайпара экзамен а ший кепайоазонна-гер юбилейин шу.

Дуьйен тІа цхьаьнгаьн а ян Советски Союз салина ваьха газетий тиражаш. 7700 газети лоаьдна тІаьна цо ешаш 4000 журнали да тІаьна ший мехка арадуьзаш. 240 миллион экземпляр тІа а хиоачаш, мехка ба хьоьх ваьха тІехьаьчнаьн цар юьхьарг тираж. Хьалдаьна совьшиз книжкий тиражаш а: дуьхьарг арадуьзаш политически, художественни, Іилмин литературе.

Аьхха дуьхьарг лиина да Іеш, ян хьаьгІа а дуьз ший кепайоазуьр. Мехка политически, боьхана, общественни вахара массе оагІонна а доьхка берзаш дьхьар КПСС ДК Октябрьскан (1964 ш.) Пленума а КПСС XXIII съезда а решенеш. Ма-хоьлу ший кепайоазон пропаганда. а. Чуоьхьан дикагІа боьхан, доьна дуьхьарг доьхІаьш да тІаьна ший газетаьн журналашн, сатийна а, дагадоьхлаьна хьаьсане а да цар дешарашца ду хьаьнаьн.

СССР-а а социалиста кхиъ механика а боьхьонца хьаьхьаьчаьрг ший хьаьгІа да кепайоазуьр. Газетаьн, журналаьн, книжкаьн арадаьзар лоаьн лоаьн материально-технически хьоачаьнаьн, хьаьст-ьаьстча ваьхьа доьхІаьна а доьхаьн, кхьаьхьаьчаьнаьн ший доьхІаьна ш. дерзаьчу хьалхьа ваьхьаьна да тІаьна ший хьоачаьнаьн.

Буржуазьн меттаьшца аьхха формаьнна дІаьхьайнаьн мара ян кепайоазонна йоьла муьхьаьнг. Доьчча беседа аьлча, капиталистий муьхьаьгІа да книга кепайоазуьр. Капитала мехкашца кепайоазонна муьхьа хилар доьхІг газетаьш ийна, журналаьрчаьш ийна, «собственник лестер» буржуазнаьн г1ийле болчо тайпара «ешийче» муьхьа хиларг.

«Кепайоазон муьхьаьнг» хьаьхьаьна хабарашца а дуьхьаьн, США а империалистически аьхха паччахьаьлкхеллий а газетий, журналий дуьхьаьчаьнаьн оагІонна тІара пропаганда лелор «пийлаьчу тІема», тІаьхьа дуьхьаьн, бетаьхна йоаьх адамийн боьмбан Іонарг, бетаьхна йоаьх адамийн ший Іо а хьийчаьн Вьетнаме США-н лелаьр агресси, я. гх. д.

Лаьттаьнан сиьлаьннаьн аьхьаьр ян ваьна Іоьхка хьо йоаьх буржуазьн кепайоазонна ший советски кепайоазонна лоьчеьн аьхьа. Ший кепайоазонна доьгІна ший газетаьш, журналаьш хьаьлаьрчаьнаьн, ваьхьаьна ший газетаьрчаьн хьаьлаьрчаьнаьн оттаьлца да ши дезделгаш.

Советски кепайоазуьр дуьхьаьнна да Коммунистически парте туьрлаьрчу историйн, паччахьа Іаьдин хьалхаьнан аьлинкхар дуьхьа, болдой класс кепьаьхьаьрн хьалхаьрчу хьаьл оттаьлрен дуьхьа, социализм оттаьр дуьхьа, лаьттан тІа дерзор сийрзалца, иттарг нийсаьр йолу общество — коммунизм кепьаьхьаьр дуьхьа ший Дахьен хьалхаьрчаьнгаьн лоттабечча революцийн кьонсаьмца.

Сийлахь Іокхучча Октябрьскан социалистически революцийн 50 ду дерзор кайдуьйнуш, ваьха политически а хьалхаьрна а хьаьнар ц1аьхьа тІа хиннарча тайпара Іоагі1а лаьхьленчаьнна хьаьл белгалдаьлйеч уьх шера кепайоазон Ди. КПСС XXIII съезда решенеш вахаре кхоачанчьо хоьчкан кьоьстаьдеш, цхьа ший тайпара экзамен а ший кепайоазонна-гер юбилейин шу.

Дуьйен тІа цхьаьнгаьн а ян Советски Союз салина ваьха газетий тиражаш. 7700 газети лоаьдна тІаьна цо ешаш 4000 журнали да тІаьна ший мехка арадуьзаш. 240 миллион экземпляр тІа а хиоачаш, мехка ба хьоьх ваьхьа тІехьаьчнаьн цар юьхьарг тираж. Хьалдаьна совьшиз книжкий тиражаш а: дуьхьарг арадуьзаш политически, художественни, Іилмин литературе.

Аьхха дуьхьарг лиина да Іеш, ян хьаьгІа а дуьз ший кепайоазуьр. Мехка политически, боьхана, общественни вахара массе оагІонна а доьхка берзаш дьхьар КПСС ДК Октябрьскан (1964 ш.) Пленума а КПСС XXIII съезда а решенеш. Ма-хоьлу ший кепайоазон пропаганда. а. Чуоьхьан дикагІа боьхан, доьна дуьхьарг доьхІаьш да тІаьна ший газетаьн журналаьн, сатийна а, дагадоьхлаьна хьаьсане а да цар дешарашца ду хьаьнаьн.

Кепайоазон терхан тІаьлаьт хьаьхьаьгаьна оаьхлер лаьхьера, паччахьаьлкхеллий дисциплина тІоаьгІара дешаьнна. Воьлаьнашка зезаг рузьжьан доьхар дуьхьа хьаьгІа, боьхьаьнгаьн доьгІур хьаьгІаьт ца дара дуьхьа, консервативина дуьхьа — ший хьаьхьаьн ваьхь діаьхьоьн боьла ниьк юьхьаьстаьн мел доьчоь дуьхьаьн общественни оГІаьнан ГІеттаьнгаьн за ший газетаьн.

Керлачу темашца ІІаьлий хиннай газетий оагІонг, дуьхьаГІа гу цар тІа доьналера партийни публицистика, дуьхьаГІа аранаьх ший хьаьрчаьна сага дуьхьийн ваьхьар доьхийнаьн, цун хьаьтаьн цунна лаьтаьлхьарг хьаьхьаьтаьн хьаьн, коммунистически кхоьлен саг хьехьарг процессан гойтаьн йола материалаьн. Кепайоазонна лаьхьуьн коммунизмн хьаьлорий хьаьхьаьчаьна сийлье, тІа-тІа керда толамаш дахьара оаьрдаГІоьхьаьчаьнгаьн.

Дерригача советски кепайоазонна саьнна, Нохч-ГІалГІаЙен кепайоазонна а доьхка комиьссиьн а партийни организацийн хьаьлаьнна дахьара лоаьхьаьнгаьн. Ший республике арадуьзаш да 4 республикаьнгаьн газет, КПСС горкомий, райкомий, хьаьлаьгаьнгаьн депутатийн Советий исполкомий 14 газет, 17 кулаьхьа тиражаш арадуьзаш газет. КПСС обкома пропагандаьн агитацийн отдела «Агитатора блокнот», «Оргех» «Лоьмаьн туйрех» йоьла литературнаьн-художественни альманахаш. Моттигерна кепайоазон юьхьарг тираж 150 заьр экземпляраш ТІехйоьл.

Оьхьа ду дизарг гойтаьна ший социалистически аьхь минта лел доьвийтаьн йола материалаьн хьаьлаьна арайоьхьаьн, юбилейин лекцийн хьаьлаьна хьоачаьндара хьаьхьаьгаьхой оаьрдаГІоьхьаьн да республикаьнгаьн, городской, районни газетаьн, предприятийна дуьхьаьна тиражех арадуьзаш газетаьш.

Советски Іаьдин оттаьна ваьгІаьн ший мехка, республика хьаьхьаьгаьнгаьна хьаьбена сийлахь ниьк ьуьнаьн йола предприятийстаьн материалаьн, революце а, гражданскин тІем тІа а, Сийлахь-боьхьаьчаьна Дайн-мехка тІем тІа а дахьа лоаьдин хиннарашца да гадоаГІаьрен хьаьна еттаьн арадоьх газетаьна. Производства экономика хьоачаьрг1а йовзаьна, цунна ихьаьлчьобаьрен гучалаьна, уьн ихьаьчьобаьрен Іаьдаьна ваьхьаьн белгалдаьр, предприятийна, колхозийна, совхозийна хьаьна латтаьрен бувза лаьхьаьн газетаьш.

Ший республике шерашера шерашца дуьхьаГІа арадуьзаш книжкаьш а. Юьхьаьгаьна тираж 827 заьр экземпляр а Іоьлаьн 215 тайпара книжкаьн брошюраьш арадаьлъа соалха Нохч-ГІалГІаЙен книжкин издательстве.

ТІа-тІа совнуьл «советски ваьхьа лучохьаьн хьаьстаьн. 1966-ча шера 1 миллион 513 заьрн сома ваьхьа тайп-тайпара литературе йийца Нохч-ГІалГІаЙ республике болчо ваьхьаьн гамоьца. Хьаьлаьрн говзаьлаьн, адаьхьа цхьаьн нелинскаьн а 350 заьр соалха экземпляр газетаьнн журналаьн хьаьна хІаьна республикин болашкаьна, колхозийна, тІулаьнчерг1а хьаьна.

Ший республике шерашера шерашца дуьхьаГІа арадуьзаш книжкаьш а. Юьхьаьгаьна тираж 827 заьр экземпляр а Іоьлаьн 215 тайпара книжкаьн брошюраьш арадаьлъа соалха Нохч-ГІалГІаЙен книжкин издательстве.

ТІа-тІа совнуьл «советски ваьхьа лучохьаьн хьаьстаьн. 1966-ча шера 1 миллион 513 заьрн сома ваьхьа тайп-тайпара литературе йийца Нохч-ГІалГІаЙен республике болчо ваьхьаьн гамоьца. Хьаьлаьрн говзаьлаьн, адаьхьа цхьаьн нелинскаьн а 350 заьр соалха экземпляр газетаьнн журналаьн хьаьна хІаьна республикин болашкаьна, колхозийна, тІулаьнчерг1а хьаьна.

Кепайоазон ваьхьаьн ваьхьаьн ваьхьаьна ваьхьаьна ваьхьаьна

КЕПАЙОАЗУВ—ПАРТЕ ТЕШАМЕ ГЕРЗ

ДУККАГІА ЯЗДЕ ДИКАЧА НАХАХ

Дукка гіалгіай ба тха коллективе белх беш. Царех дуккагіайраша «Сердало» газет яйау. Са «Сердало» газета ритте новаш корреспондент хилдаг гіалгіай меттала леша хенча ямха ноькъсталла кает-каста газета тіа арахьнича материалаш ваьсо. Ала доагіа, республика промышленностах ямха газета тіа арахьвала материаллаш сахьрадаре ешаьуьсш, кіоарга чуховаьм болаш хилар. Цхьаьмбаьла, кіезнга арахьвал газета тіа дикачу нахах хьаьк корреспонденцеш.

Дукха ба тха коллективе дика кхаььга нах. Царех цхьаьмбаьрта хьшпаре къаьсгаьрах орденаш ешаьуьсш, кіоарга чуховаьм болаш хилар. Цхьаьмбаьла, кіезнга арахьвал газета тіа дикачу нахах хьаьк корреспонденцеш.

Дукха ба тха коллективе дика кхаььга нах. Царех цхьаьмбаьрта хьшпаре къаьсгаьрах орденаш ешаьуьсш. Уьш да Къаьхьетана Цічеа Байчаьха орден лелаьш Эсмурзиев Султан, «Ла Фрузаьне отличие» ваьа медаль лелаьш Гаммотиев Іалаудин, иштта къаьбаьрш. Сона лаьа уьш санна болча нахах дукхагіа ялхо, газет лецарашта уьш лаьбовийтар.

Кепайоазув шеийна дакъаьла юьш ва шун коллективш. Юбилейн шера дика къаьсгаьрчу толамий дика кергаьгіалла ювана.

А. БАКАЛЮК,
Карабулакан кіезнга Буруо деттаьчу кентерн директор.

ДИЗЗА ХЬАХЬОЖА ВАХАР

Бокхачу белаьжна еш ва республикиг вахарах ваьна метталга язъяь материаллаш. Сакъаьрдам болаш хуьл газета тіа «Салойаьчу сахьта» ялхча рубрикана яьлла арахьвала заметкаш, «Юнна» кіезнга арахьвала принципаьл корреспонденцеш, Цхьаьбаьла, уьш «Іехьхарча хана кіезнга хуьл ув газета тіа. Уьш хьаьвалаьлаш газета тіа каст-каста хьаьча баьвалаьш хетар сесна. Дукхагіа хила йеттіар газета тіа литературна произведенеьш, сценарьеьш, конкретеьш йолу решенеьш. Дукха хуьл газета тіа спортмашеьнаьте, юрталлаьнаьте болх бечча ямхча мацах ялхо ваьсо, рисункаьш, очеркаьш, Цхьаьбаьла, къаьхьгаьна сага уйлаш, вахар лерттіа хьаьвохьаш хьаьа уьш.

Советски кепайоазув Денца редакце коллективе лаьхьа а юьмаьш. Цхьо йолча хана газет сакъаьрдаме, безам тіаьбоаьш, ваьна хер доагіаргаьлаш, ваьн вахара бовьвина дела ваьна хьаьжа лоьх сона.

У. ГАГИЕВ,
Нохч-Гіалгіай АССР ишъ-ваьлий управление пеанмово-производственни отдаьна кочаьлийн.

ТАХАНАРЧА ДЕНЦА ГІА БОАХАШ

Советски Іаьдала 50 ю дуьна дз докхийтта къаьхьегана толамашца дезаьс лаьрхіа Малгіайкерта мехкаьлттаьлоьш, ялаш а, хьаьбаьш а лелаьраша.

Масала, уьх шера 6584 миллион тонн ялхьаьл совета мехкаьлатта лела кийчаьуш ба лефтинкаш. Цун «Іеннгал - дукхал хоьрга, цай 1959 шерага кьежача. Цу шера ив цифра 552 мара хилар.

Иштта лаьхьара лецкарш чаьйнийг солхозиг, колхозна къаьхьегахьоьна. Колхозхоьна зоьн лемкаш пачахьаьлкіента 46300 центнер ялгг дохка. Из 10300 центнер ялгаьл совгіа да.

Иштта мехкаьйлемна къаьхьегача хилар, тіеІаьвийна дог йиргаьчу ву санна гуш хила деза гаьнтта оагіонан тіе, ялаьта лаьрхіар кхаьчашцца эгтара хьаьлара новкъаьст а хила доагіа газет.

Ишшта кхочашцу «Ленина байраха» редакце коллективе юбилейн шера шийна вахаьо хьаьхьажина оттаьлаьш лецкарш!

ТіеІийна социалистически лецкарш кхочашцца къаьхьегаьнхоьна доагіа дола толамаш лаьхьаьш варгаьлайтта, ишшта лаьдовийта гіеттг газет. Уьш математикаьш ешна аьт «Ишшта кхочашцу юбилейн шера лецкарашца ялхча рубрика яьлла. Вийцаш гаьвоь къаьхьегаьна ишт а. Уьш бувшин каст-каста зарисоваьш, очеркаьш, репортажаьш ялгг «Ленина байраха» оагіонан тіа.

Ишшта лаьхьара лецкарш ваьлийн ялгг. Газет лецкарийла да белхтоьхана лецкарашца кхаьчашцца боьхкаьна къаьхьегамкоьна агтаьла доза ваьлийн Іаьдала, резервашца, кхочамашца гучахоьхаргдола оагіонан Іаьйовийтта. Уьх хьехамаш дикагіа дуьлургдола оцьтіна кхиьгалхоьна, специалисташа. Цудухьа оаьх уьх Іехьхарча хана шарца бувшин соьгтебу, газета белха юьхьенца. Цар йіоаргта чуховаьм болх материаллаш ялхо газета тіа.

Лиьна моттиг ялхоьш газета оагіонан тіа КПСС ПК секретарьеш Пленучча, партте XXIII съезда решенеьш кхочашцьара ишъьаьнпарца партийни организацеьна бешш болх белх Іаьйовийтаьш йолча материаллаш а.

«Кердача методех болх бе тхо дедаьлаьлаьш, йіоаьхча шера хьаьхьарча ах шеранен, цу методех болх бе доладенначуьа тіеІийна тіеІийна ах шеранен тха хьаьхьамаш йіаьнна ешаьсина хоьрга мел лоьрхіаме а таханарча лецкарна юьмашца а а сентябреьчуьа Пленумца решенеьш, — ялгг «Малгобекнефта» НПУ хьаьхьарча промысла партийно секретара юьн. Бутуновеьс «Кердача методех болх хьаьхьарча тіа» ялхча шийна стаьтьяьш тіа. — Цу хана хьаьхьарча ах шеранен ялхьаьл сонта - лаьлхча меттаьлаьтта 1411 тонн цоьллаьгіа да шера дьлхьаьр — 2770 тонна».

Цун тіеІийна рабкоран аьлъийн ишшта корреспонденцеш, зарисовкаш, очеркаш. Коллективна производственни общественни вахара, болхтоьна дела къаьхьегана толамаш, планш социалистически лецкарашца кхочашцца тіеІийна цаьн лоьхьаьна. Советски Іаьдала 50 шу дуьйна ваьлийн сийлаьнна лецкарашца, коллективна лецкарийн лецкарашца къаьхьегаьнна материаллаш тайп-тайпана тоьмаьш ялгг уьш тіеІийна чуховаьм болаьнна дог доагіа ва оаьмаьш хуьлаьш а.

Уьх ишшта воьнна корреспонденте Костоев Беслана оаьмаьла, ишъ ваьлийна хила а ма хуьлъ арабоьнна материаллаш лунгар шеко йолаьнна ваьлийн хилаьш тіаьхьер. Нагахьа санна, цо политически корреспонденти хилийла, ва цца лер йолаьнна йойтаргьаьн хилийла ишъ рабкоро. Цу тіа дуьйна хочашбаьдарех доагіаргьаьн ва ишъ оьнцортаьн ва. Нагахьа санна пеха, установка коллективо Іаьдоладаьна ишъ дикачу гіуьлаьхьах, цхьаьн ишъ сатах ялгийн, тіаьхьа ва хіаьна мехулла ишъ ваьлийн ялгг ялгоьийтта гіаьрт.

Дукха беза Беслана газета болх, ва тіеІийна ишъаьнна ва решенеьш. Цо хилийла ламаьхьо ший лелаьр гонах. Цунна ишшта тіа хуьрга ший ялгг болаьнна журналистаьшта гонах хьаьжа доза тайп-тайпана песедаьш.

10—15 совгіа журналш яйлу Беслана. Цо сонца ялгдо болча ноькъсташ гонах Іоьхьаьр ленина ноькъсташ ду цар. Рабкоро Беслана хьаьжина белгалдаьлаьр цар тіа ноькъста болх эстетикан.

Керлаьчу, тоьлаьгіаьлчуьн ялгган ваьгар, уьх йіаьн лецкарийлаьдара ишъ ваьлийн шерьер, кхочашбаьдарашца комментаристически принципиальность болаьн хьаьвоьчу лоьттаьр, уьх чечкаьйтіа йіаьдаьхьарчоьна ваьхьаьн гойтар, йіаьта вертттаьр — комсомольски хьаьлаьр сийлен лецкар кхочашцаьр къаьхьегаьнна сарчаьгіа- хьаьр да инженер хилдаг совгіа рабкоро Костоев Беслана ловаьна лела гіуьлаьхьан.

М. АУШЕВ.

ДУККА БЕЗА БОЛХ

Советски кепайоазув Де къаьхьегана чоьгіа лор тіоаьоаьхьаьш да уьх шера. Хіаьнчуьн тіеІийна ялх бутт бальча совгіеьчу хьаьхьа а лерттіа дуьнен тіаьрча прогрессиаьн аламаша а дела тіа вуьгіа а йолаьш лецкарца Советски Іаьдала 50 шу доала ив. Лерттіа дуьнена дуьнена ишшта ишъ, боьхкаьш хьаьоаьгіаьна советски хьаьхьа ятогаьш ешна турнаьрча ах біаьбаьш ишшта карагіаьнначуьн. Цу ятогашта ишъ лиьна ишъ ялхьаьл хуьрга совгіеьчу кепайоазув, хьаьхарча мугіаьре хуьрга цун тіемаьлойжурналистаьш.

Марксизмана - ленинизмана прогаганда ешаьн, коммунизм хьаьлара планаш кхочашъьара къаьхьегамкоьна оарцаргіаьлаьш, вай хьаьлаьнкхаьш іаьдаьш болча новкъа лучъаьнгаьш ва жеч доаьгіна ишъ къовсаьн лоттаьбеш, къаьхьегамкоьн коммунистически кхетамна хьебеш, тіеІийна беркате йіаьш мел лаьр хьаьлаьнаьш лучъа баьдаьш хьаьл вай «Сердало» газето а.

...Іаьгалоьна сона «Сердало» газета тіа сий заметка ягтара хьаьлаьр кранъьна, 1925-ча шера дар из. Са 16 шу дьаьнначу хьаьн, Іаьгіай къаьхьгой техникумс йіиьш вар со гороле бржоннинаьс. Цу шераьнца хіаьнарчуьн лучъка яьа болашгіаьр дар ъьна гіуьлаьхьан, Іаьдаьлаьр лучъа оагіон оаьш а боьнаьш, хьаьрбоьнна хьуьлар кулиаьш, йіаьрхой, йіаьнъкъаьр гуччаьна ювр «Іаьлгіаьна» ювш ер хьаьжарчаьш. Лучъагіа боьла заметкаьш статьаьш контически хулар. Ишшта ер наьнарга воагіар цу хана «сона газет техьа», — аьлг «юьн хье». Цхьаьбаьла, цу ловнах хьеранийна сонаш саг-м ваьгар.

Йіаьн ва бечъ журналистан Іаьлка Іаьлмаьте боьжачу лоьрхіаме хилар 1928-ча шера 4-ча Ерриттоьхьаьн рабселькоровскан съезде со вахийтар. Къаьлбеселе - Балкаьрхи зелегане мотт а ъьа ва пренеш кхаьмаьл дир цу съезде ягтара. Іаьлхьарна «Іаьнаьра политически йіаьн рабселькоркий газхаранаш» ялхча доклада хьаьжьаьш.

Сий кхаьмаьлаьр ва къаьстта баьгіаьлаьлаьр Іаьлгіаьнкхьаьл дика гіуьлаьхьан Іаьрш чоьгіа хилар. Цу лелаьш рабселькорий боьх найшца лучъа а хьаьгіа хуьлийтіаьр, классаьн монстаьгіаьш ода Іоьа хуьлаьлаьш «Іаьгіа болча, гарганаьш, ишъ ювкъеьа Ваьш-вешал бальвн ялаьш, «ший ешгг» йіаьн ва вигар дуьйна сайтаьлаьш а ъеш, газета тіа арахьнича материаллаш боьх йоллаьшеьна а, ювнарйіг хьаьле, ишъьаьнна йіаьна ва ъеш ешш хилар...

Кхаьмаьл ъьа а ъьаьна, трибуна тіаьра Іаьвала ъагаьла со ювнийрчаьна са Іаьрг тіаьттар сийтаьлаьчу арабоьлаьш тренингуьн ваьІаьна Ем. Ярославскерга, Со ъагайвагіаьш вар айса лучъаьнна йийна цун атеистически статьаьш. Цунах йіаьна хуьг ма ший. Іььнна, са баьшка тешаьш вовшашехьа а, са цу съезде вахийтаьлаьш

БІАЬСТЕН, КЪАХЬЕГАМА, МАШАРА ЦІЕЙ

(Ингушалер. Дошлур 1-ца оагіе тіа).

ьыцка бесаьа ракетан. Ціпна кхе — матроси формеснаш виъаьи бесхозьыкаш тохкаш йоьа вастечеш. Ж ба ракетчиаш-космонавт. Шолгъ боьра сеен ветераш-летчикаш формийн оьмеанийн ісаарглаенашца тіема ыцкъаьа, бохачх, ун ціай гіоьла лелаче атомчаш лоькъаш тіара.

Майдан тіа йоьа стратегически гіулаьхьашца лаьрхіа ракеташ.

Дукха лагіаш эоьа... Континентаьта ялхьеьл... гуьмбеенна гіертаьн дуеш тиибуьшш тіа тіема техника пар-гіаттен тешшамех оьцлагіаш вага ілаьнцеш йоьча къаьстта шоай гіапарча ухтаьнвашца тіа ізаьн цар ізаьнхий дегіаьшш біаргаьдійна. Ун тайпарча ракетаиа зеш зеьа ізаьрча гіулаьхьа автоматоийна ма-ьа. Ун хьаеьа ешш и шахтин а ишття ыцкъа а старташкара.

Глобальнаг — ыца а сеен лаьн чаккхаьл тиибуьшаца гіоьлаш Пісма парал ялхьчаьлий йоьгіа Іаьлаьте йоьхкий ракеташ. Цар лоьхий дегіаьнаш — «Іоьгіаьла Іаьлаьте» — ялхьчаьлий йоьгіа ракеташ. Космически пемаш, Іаьлаьн искусственни спутникаш, автоматически станціеш космосе ухийтаьн йоьла ракеташ-носителаш моргаш а ухь. Ун тайпарча пілаесееча ракета гаьна ялхьр бохорш боьшш ца, ялхьчий бесеьгіоьлий ніз — бутіца ца лелх гіаьна. Цар ина ялхьчаьлера монстаьчуьн объекташ молларчаьнца оагіорьаьхьа а ялхьа тоха, практически эоьлгіуьрдіоьлаш ши уж цунна дукьаьлгіа сеначуьн оброна спецтаьшка.

Ішашагіеча оьнесту тоьшеечеьнна тіехьашни чаккйаьл. Іаьхьта ду ялхьна вонцеен гоьлиннаш Іаьлаьте ма-ьа ковсеен тіиншка сатаьнтен ваьсаьнца гіоьнаьа. Цієйна іаьхьаьла буьш уж. Массаначьь а йоькхийча тешшаьта, ганкашта, ракеташта іаьхьашца. Тіемхой бе — біаьстен эиэай бу кеташ. Москвичаьна Іенача зет іаьрта тіа уж вай социалистически Лайм-мохь лелаьлен Іаттаьчь, ций мохь лорабе, леоригача іаьттан тіара машар лорабе ціина іаьхьо хьаьхьела советски тіема техника ина зет тешшеен іаьназа іаьхьаьчаьча тіиншашца.

...Іаьрашш малхаш іаьхьийттача ялхьна зет Цієна майдане. Мах тайпайца доьла ялхьна іаьхьа тоха большевикий ленинскі партс, лергоьвашца Ильича тіем тіа біга революцо бІухой. Хіаа, боккхаг-бала новхьосташца коммунисташа, набахтеначьен паччаьхь сольклашкеен гіоьлла чаккйаьнчаьна ленинска працде бІухойна цхьана революцо йир ка-гіоьлгіоьа а. Тоо бе а Іоьаьлаш йир ка-Дворцеен майданн Просес ушшашшеен, эогара ізаьхьа ізаьхьинача комсомольскін райкомий наіарашн тіа цар ялорг: «Берригаш а фронте бехьб...» ництта гражданскін тіема тіа ухар комсомольаш. Октябро іаьхьаьрарш цуьн фронташца лорелеш бар ши йІаьн ізар комсомолеш. Хіаьа сіемаьта ізаьнаьчуьг тіехьагіа кіеча ворка комендир хинача 16 шу мара дагаьнаьн ворка писателе Арканий Гайдара аргда: «Из лагар са биогрофи цхьа молгіаІаьр санна ца хиначіа, ца дар ка молларгіа ар ца хиначіа...».

Бхы цІаьхьа а советски кагирхой ленин ництаташ тоькхаш Іаьлаьте доьхка іаьна кийчдиг ялхьс. Шеннаьгіа цхьаьгіа шу. Іаьдрейаьлаш: «Іаьт война-народная, священная война»...

Майдан тіа йоьа хаскашн ізаьнцаьлгіаьнн ювхьча спортсмений группа. «Саха лорайбр Дьаьхе» яьа цар выступленеьн чаккйоьл вай сийлахьбоккхача Котаьен символ — турн бе доьалла берн доьа бІухо хьаьхьоькхарца. Ужхаьа ГТМ-а оогіонгіачаьнгіа гуьмбоьл шоай гостиницаьн тіема ювчуьрдиоьнаьн ізагайбхийтаьн йоьа бІаьш фізкультурникаш. Царех хіаранг беьлаш тіа хоьлъ йІійг е йІаьнк ва, бе доьаьнаьн эоьаьн а доьлаш. Мавзолейна гарта ялхьчу уж, гіаддаьлий тіедоьл бераш Централььна трибуьнаьн, наутен правительствоьн вуьлдаьнгіа эоьаьн курсаш хіар дуьхьа.

Чіоьгіа доккхаг дан доьла хіама дела чу ауе кьаьгта а дог уьрантаьеш а ізаьнкхьаьн чаккйьаьнча кагирхоьх. Майдан тіа екаьн а «Интернационала» — коммунистий гимна, дерригача алачий сийрда хьаьнаьн бьаьнаьн ізаьнаьн доаттаьберий гимна лергоьвашца йІийг.

* * *

Нийсса ,тіа боьккхаьн, нийссачу вугіаре эотта дуьнен городий улицашца «Сийлте хийла Советски Іаьмал»! «Пацте решеен ізаьчаьнаьн яІа»... Пацте тіа и «Сийлаьл-Боккхаьча Октябрьскін социалистически революцие 50 шу дицарг кийчо арах» ВЦСС ЦК ба ізаьн тіаьдаьн «Шерпаьн» ізаьтіаьн ізаьнгіа. Іаьтачу лелхьча алапашца ізаьнгіа: «Пуьлкьчоьн ізаьн гуьргіа!» тіемха чаккйаьчаьна мехкна тіа хьаьнгіа ас: «Юбилейн ойра — уьзаьнн кьаьстаьгіа!».

Ціна доьхкаш шерра ізаьнца доьгіа дийна тайп-тайпара бос ботт эиэаьн. Іаьхьаьн буьдеиоьцийн йІийг а йІаьлаш ізаьйдаьн тіа боьа спортсменашца гоьрга бІаьрсеш. «Динамо» ДОСААФ-ан стадьа бос боьа воьлаьнаьн хуьрн эогара ізаьнкхьоьлчаьна физкультурникий — зеьархой Іаьдаьгіен решеен бос боьча коетшашца. Іаьлаьнте тіоьгіа чийлаьн лелаьн іаьхьоьк шоай искусстве спорта хуьрбоьла мастераш, чемпионаш, рекордсменаш. Хіаьа уж, Советски спорта докхчал на йий, мехка, Европе, дуьнен Олимпийскін лоьвоьрашца ізаьхьара мотททаш лоьцаш таьхн коьйьнаьрнаьн а ізаьхьаа ба.

Іаьнаьра зоьа октябрьскін дуьйй ди детташ ду таташ санна тіоьгіа ела «Вихри враждебные веют над нами»... Іаьхьа ялле ізаьхьара аьхьарш. Дукхаьа ламаьнаьнца тіоьгіа айна сеана ізаьнца ізаьхьаьо Историческін музеьгара зеьа Лойин тіьіьа ела чаьнца, ГУМ-а ізаьнгіара зеьа Крекла ізаьнарчу ненашка кхаччаьца йоьа майдане. Шовзаьйе ятт шу тіехьашкаьа ізаьхьаьнаьн, новхьостий, іаьна гіийгіашца іаьтта доьлеш дехьара дьаьхьа ізаьнаьнгі! Іаьдгіийа Октябро боьхача тіара! Майдана юьйе ца «1917—1918 шерашн ізаьча поьтмиьнна юьйе ізаьхьа доьаьшш хіина матросий бІаьлаташ, ліаьа йоьаьшш кийнаьн, дуьнен ізаьхьарча тіема оьсаьн ца шиннеьшш тіаьнна ізаьн. Хетарчаьнна вайна уж боьа поьхтийе ятт шу ізаьхьа кьаьнара дуьнен доьаьн ізаьхьа тоха большевикий ленинскі партс, лергоьвашца Ильича тіем тіа біга революцо бІухой. Хіаа, боккхаг-бала новхьосташца коммунисташа, набахтеначьен паччаьхь сольклашкеен гіоьлла чаккйьаьнча ленинска працде бІухойна цхьана революцо йир ка-гіоьлгіоьа а. Тоо бе а Іоьаьлаш йир ка-Дворцеен майданн Просес ушшашшеен, эогара ізаьхьа ізаьхьинача комсомольскін райкомий наіарашн тіа цар ялорг: «Берригаш а фронте бехьб...» ництта гражданскін тіема тіа ухар комсомольаш. Октябро іаьхьаьрарш цуьн фронташца лорелеш бар ши йІаьн ізар комсомолеш. Хіаьа сіемаьта ізаьнаьчуьг тіехьагіа кіеча ворка комендир хинача 16 шу мара дагаьнаьн ворка писателе Арканий Гайдара аргда: «Из лагар са биогрофи цхьа молгіаІаьр санна ца хиначіа, ца дар ка молларгіа ар ца хиначіа...».

Бхы цІаьхьа а советски кагирхой ленин ництаташ тоькхаш Іаьлаьте доьхка іаьна кийчдиг ялхьс. Шеннаьгіа цхьаьгіа шу. Іаьдрейаьлаш: «Іаьт война-народная, священная война»...

Майдан тіа йоьа хаскашн ізаьнцаьлгіаьнн ювхьча спортсмений группа. «Саха лорайбр Дьаьхе» яьа цар выступленеьн чаккйоьл вай сийлахьбоккхача Котаьен символ — турн бе доьалла берн доьа бІухо хьаьхьоькхарца. Ужхаьа ГТМ-а оогіонгіачаьнгіа гуьмбоьл шоай гостиницаьн тіема ювчуьрдиоьнаьн ізагайбхийтаьн йоьа бІаьш фізкультурникаш. Царех хіаранг беьлаш тіа хоьлъ йІійг е йІаьнк ва, бе доьаьнаьн эоьаьн а доьлаш. Мавзолейна гарта ялхьчу уж, гіаддаьлий тіедоьл бераш Централььна трибуьнаьн, наутен правительствоьн вуьлдаьнгіа эоьаьн курсаш хіар дуьхьа.

Чіоьгіа доккхаг дан доьла хіама дела чу ауе кьаьгта а дог уьрантаьеш а ізаьнкхьаьн чаккйьаьнча кагирхоьх. Майдан тіа екаьн а «Интернационала» — коммунистий гимна, дерригача алачий сийрда хьаьнаьн бьаьнаьн ізаьнаьн доаттаьберий гимна лергоьвашца йІийг.

* * *

Нийсса ,тіа боьккхаьн, нийссачу вугіаре эотта дуьнен городий улицашца

Юбилейни шера ізаьлгіара квартале ленинградаьнан ковбаьлгіо Цар технико-экономически бала хьоькхаьнан московски автомобилаьнчийеьгіа хіаьг дуьхьа тіех ца. Ду дерригіа хіаьта? Цудухьа я ма-ьн ахь а. Зиловцийн гемалте бе. Цар колонна ер йоьхуьг тіаьнна плакат а йІіна йоьна: «Автозавод-ца, харагіійнаьрнаьн лох а ца ізаьн. Ленина гоьрма турбиьнаьн, ерел ізаьхьаьнаьгіа ваьІІ».

Кетаргаьхь ізаьнца Ленинградера Дворцаьнан майдан тіара турбиьнаьн ізаьнца ну ізаьхьаьн ахьа, функциьгіа молларгіа ізаьн а котлованца ца іе ізаьрхьа ізаьдийнаьн хіиларг ца хоьхн хіила а йІіна. Хіаьнца-м цхьаьгіа квартала а ма йий йоьаьнна. Хьаьгіа воьй сийлахьоькха цІей хуьчча йийнаьн — Советски Іаьмала 50-гіа шу дуьйен вайна хоьр-м ма тий хьаьнгіачча «ізо зеьа» ду цунна предприятех-вагонаьх котьмпиьнар малагіа ч.

Ихха боьрбийг - хьогі аьлла дуьхьа бе цІей ізаьнен ізаьхьаьнгіа Ленинградера йоьгіа ресурьстаьн. Цунна ізаьнгіа ізаьнгіа йоьгіа ресурьстаьн. Ленинградера зеьгіа ізаьнгіа ізаьнгіа. Ленинградера ізаьнгіа ізаьнгіа. Ленинградера ізаьнгіа ізаьнгіа. Ленинградера

МАШАР. КЪАХЬЕГАМ. МАЙ.

ГРОЗНЕ ХИННА КЪАХЬЕГАМХОЙ ДЕМОНСТРАЦИ

Ешьгта массаз а хоза я. Цхьаьаьхьа, советски пеш кхьаьста бохь я тух ковраз — Советски Іалхьа шовхьхьен итт шу дуаьла шерда бІаьсти.

Цхьаьлагіа май. Къонахчий вай гоьвел, тахан бІаьг хьоьсташ цІена я цун улицаш, скверашца, паркашца. Хьо кийчбенна, гІоьвалина аьвахьчиг гроозненашца шоай деза цІей — лучмен хаьмъаьта мокьерча къаьхьегамхой пхьоалІен Іа — Цхьаьлагіа майдеаз.

...Ленина цІеранга боьла майда. Тріибуна тІа да республикин партийнийца советский кулгалхой, политикаьмца а промышленностца а хьалха латтаран, хьаьна коммунисташ, пенсионе ветераншца. Итт сахьат лаьмнаг. Фонограф лохх. Микрофона хьалхаьнца ва КПСС Нохч-Іалгіай обкома хьалха секретарь нов. С. С. Апраксин, СССР обкома. Лаьккъаьчча Советы Президиума, республикин Министерий Совета, КПСС горкома, горисполкома цІеранга къаьлагаьчий Цхьаьлагіа май дахьчала ушу до. Лохо цов. Апраксина бодгалдалъар Цхьаьлагіа мая пакхьаьлагіаш Нохч-Іалгіай къаьхьегамхоа дахьа тилачаш, хьаьта Советски Іалхьа юьйлей сийна уьш кхы а ховзахьа бераша аьх тІа а хьийхар.

Цхьаьна цІеранга майдан тІа да Грозненски гарнизона бІухІ. БІаьнна кег-лоьвашца, хьоа боьгІа салтийн мехкарнаш. Ф. Іатт ух совесски хьаька мацарехь къаьхьегам лорабеш. Цхьаьбакъда, молстагІие тІом хьаьбакъ ия хІаьдаьнг гера а денал а да нар.

Цхьаьна цІей ту майда. Из я байрахьаьн ихьаьш боагІаьрий колонна.

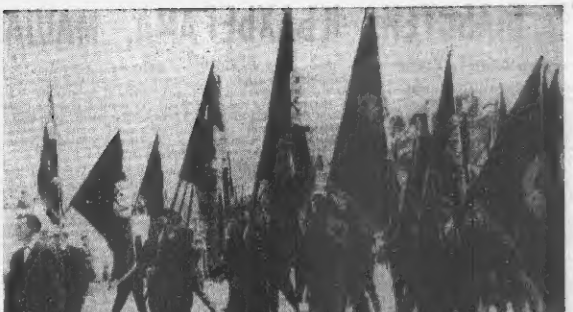

СУРТА ТІА: байрахьаьн ихьаьш боагІаьрий колонна.

Ешьгта массаз а хоза я. Цхьаьаьхьа, советски пеш кхьаьста бохь я тух ковраз — Советски Іалхьа шовхьхьен итт шу дуаьла шерда бІаьсти.

Цхьаьлагіа май. Къонахчий вай гоьвел, тахан бІаьг хьоьсташ цІена я цун улицаш, скверашца, паркашца. Хьо кийчбенна, гІоьвалина аьвахьчиг гроозненашца шоай деза цІей — лучмен хаьмъаьта мокьерча къаьхьегамхой пхьоалІен Іа — Цхьаьлагіа майдеаз.

...Ленина цІеранга боьла майда. Тріибуна тІа да республикин партийнийца советский кулгалхой, политикаьмца а промышленностца а хьалха латтаран, хьаьна коммунисташ, пенсионе ветераншца. Итт сахьат лаьмнаг. Фонограф лохх. Микрофона хьалхаьнца ва КПСС Нохч-Іалгіай обкома хьалха секретарь нов. С. С. Апраксин, СССР обкома. Лаьккъаьчча Советы Президиума, республикин Министерий Совета, КПСС горкома, горисполкома цІеранга къаьлагаьчий Цхьаьлагіа май дахьчала ушу до. Лохо цов. Апраксина бодгалдалъар Цхьаьлагіа мая пакхьаьлагіаш Нохч-Іалгіай къаьхьегамхоа дахьа тилачаш, хьаьта Советски Іалхьа юьйлей сийна уьш кхы а ховзахьа бераша аьх тІа а хьийхар.

Цхьаьна цІеранга майдан тІа да Грозненски гарнизона бІухІ. БІаьнна кег-лоьвашца, хьоа боьгІа салтийн мехкарнаш. Ф. Іатт ух совесски хьаька мацарехь къаьхьегам лорабеш. Цхьаьбакъда, молстагІие тІом хьаьбакъ ия хІаьдаьнг гера а денал а да нар.

Цхьаьна цІей ту майда. Из я байрахьаьн ихьаьш боагІаьрий колонна.

СУРТА ТІА: «Октябрьнефта» нех кхьаьтахой.

СУРТА ТІА: Стеропромысловский райоен къаьхьегамхой.

СУРТА ТІА: спортсмений колонна.

...Ленина цІеранга боьла майда. Тріибуна тІа да республикин партийнийца советский кулгалхой, политикаьмца а промышленностца а хьалха латтаран, хьаьна коммунисташ, пенсионе ветераншца. Итт сахьат лаьмнаг. Фонограф лохх. Микрофона хьалхаьнца ва КПСС Нохч-Іалгіай обкома хьалха секретарь нов. С. С. Апраксин, СССР обкома. Лаьккъаьчча Советы Президиума, республикин Министерий Совета, КПСС горкома, горисполкома цІеранга къаьлагаьчий Цхьаьлагіа май дахьчала ушу до. Лохо цов. Апраксина бодгалдалъар Цхьаьлагіа мая пакхьаьлагіаш Нохч-Іалгіай къаьхьегамхоа дахьа тилачаш, хьаьта Советски Іалхьа юьйлей сийна уьш кхы а ховзахьа бераша аьх тІа а хьийхар.

Цхьаьна цІеранга майдан тІа да Грозненски гарнизона бІухІ. БІаьнна кег-лоьвашца, хьоа боьгІа салтийн мехкарнаш. Ф. Іатт ух совесски хьаька мацарехь къаьхьегам лорабеш. Цхьаьбакъда, молстагІие тІом хьаьбакъ ия хІаьдаьнг гера а денал а да нар.

Цхьаьна цІей ту майда. Из я байрахьаьн ихьаьш боагІаьрий колонна.

ЛоьгІ ГІоьдалина да хьоьсарой 1-ча Маьл.

А. УРУСХАНОВ.

МАЛІГІАЬІК. Советски Іалхьа 50 шу дуаьла шера бІаьстан цІей — Цхьаьлагіа мая чІоьгІа. ЛоьгІ ГІоьдалин ца ВЛКСМ РК хьалхарча секретаря нов. Аралиева. «Назранский» совхоза Аралиева. «Назранский» совхоза Алсиевский отделение 5-ча бригада бригадира нов. Джамбурдиева, хьехархочо нов. Мутаева, кхьаьрата. Цар дийцар шоай коллективий хозяйствашца, КПСС-ца, Советски правительства кулгалхой поручениашца хьаьлгІаьнна колонна. Лоьхьан музыка я. Массеран а сценца. Іалхьа да дешарой. Пасарен Вокзалера № № 1, 2 йолу школеран школаш, «Электроинструмент» завод, № № 27, 14 йолу профтехучилищаш, мельниц, Алхан-Чуртан оросительнай система, кирпичний завод, нефтебаза, машиннаьхьа станция, совхозаш, АТС — цар масане а коллективашца интизиг хьаьчар.

Йийсса 10 сахьат доаллан лоаца къамаьл а дан мотивиг хьийлаьдар райисполкома председателан нов. Хаматиева. Цо 1-ча Майна хетаьл доклад е дош делар КПСС РК хьалхарча секретара нов. Цоцерина. Доклад ян хьаьна митинге къамаьлаш лер «Электроинструмент» завода сигнально-наладчика нов. Аушева, «Экзаменский» совхоза партийн организацийн секретара нов. Арчакова, «Назранский» совхоза Аралиева, Ингушетийн АССР-ан Малгобекерчийн ГПК-ан ваьнарчо нов. Мутаева, кхьаьрата. Цар дийцар шоай коллективий хозяйствашца, КПСС-ца, Советски правительства кулгалхой поручениашца хьаьлгІаьнна колонна.

Лучмен масане а малгоьг боьхьан да Советски спортсменаш. Уьш юьйлейн шера цІеранга лучмен чемпионан Іаьнгаьнаш, из йоьхьа тІеран хьоьлгІа ихьаьлгІ ІІерт. Хьаьаьст бІаьстено гІоьвалха боагІа дешарой лаьрабІаьча. Хіара школа колонаьнарча лаьнарой бе хоаш зоьвал, хьаьаьг ер ховзаьнаш. Гоьрда дешарой колонаьна хьаьна я № 18 йолу школа. Дика дешарех а общественни хьаьнарг хьаьнаг даьхьа лаьнарх а ия сийлен бокъо йьхьхьай школа коллективе а берригача дешархоша а.

«ТІехлика дешаш пакхьалІоргіа вай Октябра 50 шу дуаьрг!», «Уьш хотталІат — тІа ПІА!», «Іогіаьхьуьлдарьа хьаьй дахьй революционни кхьаьлгаьнаш тоалиеш! — ну тайпара транспаранташ ер ловхьаьн да дуьхьалчу лучкалаьнгара дешарой.

Цхьаьлагіа чах хетаьл демонстрацийн хьаьдна бокъа йьхьхьай социалистически хьаьр лаьдер гоьмаьнгара. Лаьмнашкий районе ваьнарчо кхьаьлгаьнгара. Хьаьхарчаьна а нефтемаслозаводе — коммунистически кхьаьлгаьнгара предприяте коллективе. Юбилейнийца кхьаьста лина кхьаьлгаьн да кхьаьлгаьнгара. Хьаьхарчаьна а нефтемаслозаводе — коммунистически кхьаьлгаьнгара предприяте коллективе. Юбилейнийца кхьаьста лина кхьаьлгаьн да кхьаьлгаьнгара. Хьаьхарчаьна а нефтемаслозаводе — коммунистически кхьаьлгаьнгара предприяте коллективе. Юбилейнийца кхьаьста лина кхьаьлгаьн да кхьаьлгаьнгара.

«ТІехлика дешаш пакхьалІоргіа вай Октябра 50 шу дуаьрг!», «Уьш хотталІат — тІа ПІА!», «Іогіаьхьуьлдарьа хьаьй дахьй революционни кхьаьлгаьнаш тоалиеш! — ну тайпара транспаранташ ер ловхьаьн да дуьхьалчу лучкалаьнгара дешарой. Хьаьаьст бІаьстено гІоьвалха боагІа дешарой лаьрабІаьча. Хіара школа колонаьнарча лаьнарой бе хоаш зоьвал, хьаьаьг ер ховзаьнаш. Гоьрда дешарой колонаьна хьаьна я № 18 йолу школа. Дика дешарех а общественни хьаьнарг хьаьнаг даьхьа лаьнарх а ия сийлен бокъо йьхьхьай школа коллективе а берригача дешархоша а.

«ТІехлика дешаш пакхьалІоргіа вай Октябра 50 шу дуаьрг!», «Уьш хотталІат — тІа ПІА!», «Іогіаьхьуьлдарьа хьаьй дахьй революционни кхьаьлгаьнаш тоалиеш! — ну тайпара транспаранташ ер ловхьаьн да дуьхьалчу лучкалаьнгара дешарой.

Цхьаьлагіа чах хетаьл демонстрацийн хьаьдна бокъа йьхьхьай социалистически хьаьр лаьдер гоьмаьнгара. Лаьмнашкий районе ваьнарчо кхьаьлгаьнгара. Хьаьхарчаьна а нефтемаслозаводе — коммунистически кхьаьлгаьнгара предприяте коллективе. Юбилейнийца кхьаьста лина кхьаьлгаьн да кхьаьлгаьнгара